

VÝKONOVÉ NORMY V LESNÍM HOSPODÁŘSTVÍ

březen 2003

pro Lesy České republiky s.p.
sestavili Jan Nouza, Jitka Nouzová

Výkonové normy v lesním hospodářství

1 Výkonové normy v lesním hospodářství

Použití úkolové formy mzdy předpokládá stanovení doby nutné práce pro splnění určitého úkolu v konkrétních pracovních podmínkách. To je umožněno výkonovými normami - normami spotřeby práce.

Výkonové normy se rozlišují na:

- **normy času (Nč)** - udávají nezbytně nutný čas k výkonu jednotky práce v průměrných pracovních podmínkách (např. $Nč = 0,12 \text{ hod}/10 \text{ sazenic}$,
 $Nč = 1,08 \text{ hod}/\text{m}^3$)

- **normy množství (Nm)** - udávají množství pracovního úkolu (práce), vykonaného za jednotku času (např. $Nm = 0,12 \text{ ha}/\text{hod}$, $Nm = 1,4 \text{ m}^3/\text{hod}$).

Ve výkonových normách v LH se využívá jako normativní jednotka stanovení času:

Normohodina (Nh) - je časový údaj výkonových norem času

- udává stanovený (normativní) čas práce nutný na splnění jednotky práce ($Nč = 0,34 \text{ Nh}/\text{m}^3$),
- $1 \text{ Nh} = 1$ časová hod. při normovaném (100 %) výkonu.

1.1 Obsah výkonových norem

- obsahují normativy času (uváděné v normohodinách), které jsou vztaheny na jednotku výkonu uvedenou v tabulkách výkonových norem, těmi jsou např. (m³, prm, ar, ha....),
- udávají **základní čas** na jednotku práce ve stanovených pracovních podmínkách. Odlišné pracovní podmínky se zohlední procentními **srážkami** nebo **přirázkami** a údaje se přepočtou na **čas upravený** na jednotku práce v konkrétních pracovních podmínkách,
- uvádějí tabulkově uspořádané normativy času, které v sobě zahrnují časy:
 - jednotkové práce (vlastních pracovních úkonů)
 - směnové práce (přípravné, průběžné, ukončovací práce prac. směny)
 - dávkové práce (práce převzetí, přípravy a předání pracoviště)
 - obecně nutných přestávek (jídlo, oddech)
 - podmíněně nutných přestávek (hygienické, fyziologické, organizační).

1.2 Normování výkonu

Při normování výkonu musí být brány v úvahu:

- předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a hygieně,
- pracovní tempo přiměřené možnostem člověka,
- čas na přirozené potřeby a oddech.

Normování výkonu se provádí:

- na základě rozborů podmínek pracovních činností, posouzením technologií a pracovních postupů,
- pro ekonomicky nejvýhodnější technické a organizační podmínky pracoviště,
- metodami měření času (snímkování práce)
- čas normovatelný (doba aktivního výkonu pracovních činností prováděné technologie),
- čas ztrátový (čas činností nesouvisejících s vykonanou prací).

Uplatnění výkonových norem, jejich obsah, příp. změny musí být zaměstnanci oznámeny před započtím práce. Zavádění a změny výkonových norem může zaměstnavatel provést až po projednání s odborovou organizací nebo na základě kolektivní smlouvy.

V tomto sborníku jsou normočasy vypočítány na 8 hodinovou pracovní dobu. Při pálení klestu, případně pálení nehroubí z prořezávek jsou normy upraveny, tak aby splňovaly předpisy OBP a PO v roce 2003.

Normy jsou řazeny po oddílech prací a číslovány v každém oddíle od počátku, proto může dojít k jejich postupnému doplňování.

1 Přibližování dříví potahy

Přibližování P – OM

a) jehličnaté a listnaté měkké

Vzdálenost v m	Průměrná hmotnost							
	Č.N	do 0,10 a tyče	0,11-0,14	0,15-0,19	0,20-0,29	0,30-0,49	0,50-0,69	nad 0,70
		1	2	3	4	5	6	7
do 100 m	1	1.02	0.92	0.75	0.64	0.49	0.43	0.36
101 – 200	2	1.20	1.09	0.90	0.78	0.62	0.55	0.46
201 – 300	3	1.39	1.26	1.05	0.92	0.75	0.66	0.56
301 – 400	4	1.58	1.43	1.2	1.06	0.88	0.77	0.67
401 – 500	5	1.77	1.6	1.36	1.2	1.02	0.88	0.77
na dalších 100 m	6	0.19	0.17	0.15	0.14	0.13	0.11	0.1

b) listnaté tvrdé

Vzdálenost v m	Průměrná hmotnost							
	Č.N	do 0,10 a tyče	0,11-0,14	0,15-0,19	0,20-0,29	0,30-0,49	0,50-0,69	nad 0,70
		1	2	3	4	5	6	7
do 100 m	1	1.13	1.03	0.84	0.72	0.58	0.51	0.43
101 – 200	2	1.35	1.22	1.04	0.88	0.75	0.66	0.56
201 – 300	3	1.57	1.43	1.22	1.05	0.92	0.81	0.7
301 – 400	4	1.80	1.64	1.41	1.22	1.09	0.96	0.83
401 – 500	5	2.04	1.85	1.61	1.39	1.26	1.11	0.96
na dalších 100 m	6	0.24	0.22	0.2	0.17	0.17	0.15	0.13

Přibližování P - VM (balíkování)

a) jehličnaté a listnaté měkké

Vzdálenost v m	Průměrná hmotnost					
	Č.N	do 0,10 a tyče	0,11 - 0,14	0,15 - 0,19	0,20 - 0,29	0,30 - 0,49
		1	2	3	4	5
do 50 m	21	0.63	0.57	0.45	0.38	0.28
51 - 100	22	0.72	0.66	0.53	0.46	0.35
101 - 200	23	0.91	0.83	0.68	0.6	0.48
na dalších 100 m	24	0.19	0.17	0.15	0.14	0.13

b) listnaté tvrdé

Vzdálenost v m	Průměrná hmotnost					
	Č.N	do 0,10 a tyče	0,11 - 0,14	0,15 - 0,19	0,20 - 0,29	0,30 - 0,49
		1	2	3	4	5
do 50 m	31	0.71	0.64	0.51	0.42	0.32
51 - 100	32	0.83	0.74	0.61	0.51	0.40
101 - 200	33	1.07	0.96	0.82	0.68	0.57
na dalších 100 m	34	0.24	0.22	0.21	0.17	0.17

+ Nh

doplňkový normativ na navalování a přetáčení

Č.N	Průměrná hmotnost						
	do 0,10 a tyče	0,11 - 0,14	0,15 - 0,19	0,20 - 0,29	0,30 - 0,49	0,50 - 0,69	nad 0,70
	1	2	3	4	5	6	7

Navalování nad 0,8 m výšky

jehl.	41	0.09	0.08	0.08	0.07	0.06	0.05	0.05
listn.	42	0.16	0.15	0.14	0.11	0.08	0.08	0.07

Přetáčení do směru přibližování nebo odvozu

jehl.	43	0.12	0.11	0.11	0.1	0.09	0.08	0.08
listn.	44	0.19	0.18	0.17	0.15	0.13	0.12	0.11

- %

1	při přibližování proschlého dříví	min.o 10 %
2	pokud kočí neukládá dříví na podvaly nebo nepodkládá	o 5 %
3	při práci prováděné párem koní, u OSVČ se tato úprava použije v případě sazby v Kč/Nh pro pár koní	min.o 15 %
4	při práci prováděné jedním koněm pravidelně vyměňovaným v průběhu směny k práci a odpočinku po rozpražení páru, u OSVČ se tato úprava použije v případě sazby v Kč/Nh pro pár koní	min.o 10 %

+ %

11	při přibližování proti svahu - za každé % stoupání	o 1 %
12	při přibližování po svahu s klesáním větším než 50 %	až o 10 %
13	při přibližování v balvanitém terénu	až o 15 %
14	při přibližování v bažinatém terénu	až o 15 %
15	při přibližování v členitém terénu (stoky)	až o 10 %
16	při přibližování v buňení a křovinách nad 0,5 m výšky nebo v porostech, kde leží po celé ploše materiál z předchozího zásahu (projezávek)	až o 10 %
17	při přibližování ve vrstvě sněhu - za každých celých 15 cm	až o 5 %
18	při přibližování za mrazu od -5 °C, za každých dalších -5 °C	až o 2 %
19	při přibližování za teplot nad 26 °C ve stínu, za každých dalších 5 °C	až o 5 %
20	při přibližování rozptýlené nahodilé těžby (do 10 m ³ /ha)	až o 10 %
21	při přibližování soustředěné kalamitní těžby	až o 15 %
22	při přibližování v hustých porostech s hlubokým zavětvením (do 50ti let)	až o 10 %
23	při přibližování krátkých výřezů do 4 m délky (zbytky po kalamit. těžbě, zlomy)	až o 10 %
24	při vyklizování dříví z nárostů	až o 5 %